

عنوان مقاله:

ارزیابی ظرفیت یادگیری اجتماعی سیستم نهادی از منظر حلقه های یادگیری در سطح آب بران، مطالعه موردی: محدوده مطالعاتی رفسنجان

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات منابع آب ایران، دوره 13، شماره 3 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سامان مقیمی بنهنگی - دانشجوی کارشناسی ارشد / مهندسی منابع آب، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

علی باقری - استادیار / گروه مهندسی منابع آب، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

لیلی ابوالحسنی - استادیار / گروه اقتصاد کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

تداوم مشکلات بوجود آمده در مدیریت یکپارچه منابع آب و عدم انعطاف پذیری این رویکرد در مواجهه با این مشکلات باعث گردید تا موضوعاتی مانند حکمرانی آب، مدیریت تطبیقی - مشارکتی و به طور ویژه یادگیری اجتماعی به عنوان مفاهیم جدیدی از مسائل آبی مورد توجه قرار بگیرند. آن نوع از یادگیری را که توسط گروه های اجتماعی در خلال تعامل باهم رخ داده و به سمت دانش جدید، فهم مشترک، اعتماد و درنهایت اقدامات جمعی سوق پیدا می کند، به نام یادگیری اجتماعی تعریف می کنند. در این تحقیق از حلقه های یادگیری، که ابزار ویژه یادگیری اجتماعی هستند، برای ارزیابی ساختار حکمرانی و مدیریت منابع آب در دشت رفسنجان در سطح آب بران استفاده شده است. نتایج حکایت از بحران شدید در منطقه از منظر منابع آب زیرزمینی داشت. برای شناسایی بازیگران از روش گلوله برفی استفاده گردید. در مرحله آخر نیز برای ارزیابی حلقه های یادگیری با توجه به بازیگران شناسایی شده از روش مصاحبه نیمه ساختاریافته برای جمع آوری داده استفاده شد. منطقه ی مورد مطالعه به پنج زیر منطقه تقسیم شد و نتایج براساس هرکدام از زیرمناطق پنج گانه موجود در دشت رفسنجان تحلیل شدند. نتایج نشان می دهند که حلقه ی غالب یادگیری در بین کشاورزان مناطق نوق و انار از نوع حلقه ی دوگانه و حلقه ی غالب در بین کشاورزان مناطق کشکویه، کبوترخان و رفسنجان از نوع حلقه ی یگانه یادگیری بود. ارزیابی حلقه های یادگیری نشان می دهد که دشت رفسنجان برای سازگاری با پدیده کمبود آب نیاز به تغییرات ساختاری دارد و مسیر فعلی که ساختار موجود طی می کند به سوی از بین رفتن کلی منابع آب این دشت می باشد.

کلمات کلیدی:

مدیریت منابع آب، یادگیری اجتماعی، حلقه های سه گانه یادگیری، دشت رفسنجان، بحران آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1605979>

